Dosarul nr.2r-2724/23 Prima instanță jud. Jomiru-Niculiță Veronica
(2-22147137-02-25r-03082023)

D E C I Z I E

26 octombrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
În componenţa sa:
Președintele completului, judecătorul Nelea Budăi
Judecătorii Ion Țurcan şi Iurie Cotruţă

Examinînd fără participarea părților recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 03 februarie 2023, emisă în cauza civilă nr.25-4308/2022, prin care s-a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de a părăsi țara față de debitorul *****, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor Iurie Cotruță, a

c o n s t a t a t :

Executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus demers privind aplicarea interdicției de a părăsi hotarele Republicii Moldova pe un termen de 6 (șase) luni în privința debitorului *****.

În motivarea demersului a indicat că în cadrul biroului executorului judecătoresc, Stoian Grigore, la executare silită se află documentul executoriu 2p/o-18/08 din 16.01.2009 emis de către Judecătoria Botanica, mun.Chișinău cu privire la încasarea de la ***** în beneficiul ÎCS Easy Credit SRL datoria în mărime de 42617,82 lei. Prin încheierea nr.9-413/09 din 04.05.2009 de către oficiul de executare Botanica a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu sus menționat.

Prin încheierea din 17.09.2013 de către executorul judecătoresc Casian Veronica a fost strămutat documentul executoriu 2p/o-18/08 din 16.01.2009 emis de către Judecătoria Botanica, mun.Chișinău, executorului judecătoresc Grigore Stoian.

În cadrul procedurii de executare, debitorul a achitat doar 3000 lei în scopul stingerii datoriei față de creditor, ultima achitare fiind la 10.03.2015.

La 23.12.2017 s-a contactat telefonic debitorul *****, care a fost somat de a se prezenta la sediul executorului, pentru a executa hotărârea de judecată, însă ultimul a comunicat că are finisate 2 facultăți și executorul judecătoresc trebuie să-

1 roage ca să achite datoria, mai mult ca atât a comunicat că dacă va fi să lucreze, nu va achita nimic din datorie.

Subliniază faptul că în procesul executării documentului executoriu, s-a constatat că debitorul foarte frecvent părăsește hotarele țării, ceea ce crează mari impedimente în executarea hotărârii de judecată, din aceste considerente este necesară aplicarea măsurilor asigurătorii și anume aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării.

Prin încheierea nr.25-3/18 din 22.03.2018 emisă de către Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a fost aplicată debitorului ***** interdicția de părăsirea a hotarelor țării pe un termen de 6 luni, însă în acest termen, deritorul nu a întreprins nimic în vederea stingerii datoriei.

Astfel, ținând cont de faptul că debitorul este obligat să execute hotărârea de judecată întocmai și la timp fără întârzieri, executorul judecătoresc Stoian Grigore a constatat faptul eschivării de la executarea hotărârii de judecată a debitorului *****.

Verificând baza de date ACCES s-a stabilit că debitorul foarte des părăsește hotarele țării, plecând la muncă peste hotare și nebinevoind să execute obligațiile pecuniare ce le are, deși suma datorată este extrem de mică raportat la termenul de 12 ani de când a fost emisă hotărârea de judecată.

Ținând cont de faptul că executorul judecătoresc Grigore Stoian urmează să continue procedura de atragere la răspundere a debitorului, iar înmânarea actelor este obligatorie, executorul judecătoresc consideră necesară aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării în privința debitorului *****, mai mult s-ar face dificilă sau chiar imposibilă executarea hotărârii din considerent că plecarea acestuia peste hotarele țării ar putea fi definitivă. Prin cererea sa din 03.03.2021 creditorul a solicitat aplicarea în privința debitorului a interdicției de părăsire a hotarelor țării.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă 03 februarie 2023, s-a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului *****.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 26 iunie 2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a declarat recurs, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 03 februarie 2023, soluționând prin decizie problema în fond.

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Dat fiind faptul că la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării încheierii de către recurent, iar cererea de recurs a fost înregistrată la 26 iunie 2023, Colegiul consideră că cererea de recurs a fost depusă în termen.

În motivarea recursului, recurentul, a reiterat circumstanțele de fapt și de drept din demers.

Suplimentar, a indicat că în cadrul procedurii de executare s-a stabilit că debitorul a fost plecat peste hotare de mai multe ori, iar din anul 2009 şi pînă la ziua de azi încă nu a executat hotărârea de judecată.

La data de 29.06.2021 , debitorului i-a fost expediată citaţie contravenţională de a se prezenta la data de 05.07.2021 11:00, la biroul executorului judecătoresc Stoian Grigore, pentru ai fi întocmit proces-verbal de constatare a contravenției în temeiul art.318, alin.l Cod Contravenţional, însă debitorul fiind citat legal nu s-a prezentat şi nu a comunicat neprezentării, deşi citaţia a fost recepționată la data de 29.06.2021.

Verificând baza de date ACCES, s-a stabilit că debitorul frecvent părăsește hotarele țării, fără a executa documentul executoriu.

Menționează că hotărârea de judecată nu este executată timp de 12 ani, iar instanţa de fond nici nu a aţinut cont de faptul cîţi ani creditorul aşteaptă să aibă parte de un proces echitabil, or, dreptul lui a fost recunoscut printr-un act judecătoresc. Totodată intanţei de fond i-a fost demonstrat faptul că plecările peste hotare ale debitorului nu l-au determinat pe acesta să execute hotărârea de judecată, şi deşi este pornit un dosar contravenţional pe numele său, instanţa de judecată a considerat că mai este necesar de întreprins careva măsuri în privinţa debitorului pentru a fi considerat suficiente, deşi art.64 Cod de Executare stabileşte ca condiţie doar aplicarea măsurilor de asigurare a executării c au fost aplicate în anul 2013.

Accentuiază că executorul judecătoresc a constatat faptul eschivării cu rea-voinţă a debitorului este executarea hotărârii de judecată ceea ce presupune faptul că potrivit art.44 Cod de Executare al RM, debitorul e obligat să execute hotărîrea de judecată, să declare executorului judecătoresc veniturile, drepturile de creanţă, bunurile care le deţine, etc., însă ***** nu a făcut, iar hotărîrea de judecată din 2009 nu este executată.

Consideră încheierea instanței ca una ilegală, lipsită de orice temei juridic şi necesită a fi casată cu aplicarea în privința debitorului ***** interdicţia de părăsire a hotarelor ţării, dat fiind faptul că până în prezent hotărârea de judecată din 2009 nu este executată, astfel dreptul creditorului recunoscut prin lege a fost încălcat, iar procedura de executare silită are sarcina de a contribui la realizarea acestui drept, iar măsurile de asigur a executării au fost aplicate în anul 2009 cît şi pe toată perioada procedurii de executare, iar debitorul deja are pornită procedura de atragere la răspundere pe numele său pentru neexecutarea hotărîrii de judecată aflată în procedură executare silită.

Solicită casarea integrală a încheierii din 03 februarie 2023 emisa de judecătoria Chişinău sediul Centru, soluţionînd prin decizie problema respectiva.

Potrivit prevederilor art.424 alin.(1) CPC, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu prevederile art.423 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art.427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Verificând legalitatea actului judecătoresc contestat, prin prisma argumentelor invocate în recurs, a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore este întemeiat și urmează a fi admis, iar încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 03 februarie 2023 casată, soluționând prin decizie problema respectivă, din următoarele considerente:

În sensul art.22 alin.(1) lit. x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanței judecătorești, la cererea creditorului, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

Prin art. 64 Codul de executare, recunoscut constituțional prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 7 din 05.04.2011, a fost instituită o nouă măsură asiguratorie aplicată față de debitor în cadrul procedurii de executare, precum este interdicția de a părăsi țara.

Așadar, conform art.64 Cod de executare, interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezența debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții.

Din materialele cauzei, se constată cu certitudine că prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun.Chişinău nr.2p/o-18/2008 din 16.01.2009 s-a hotărât de a încasa de la Cacabadze Garam Tamazi în beneficiul ÎCS,,Easy Credit”SRL a datoriei în mărime de 42617,82 lei. În condițiile respective, a fost eliberat titlul executoriu nr.2p/o-18/2008 din 16.01.2009 care a fost primit spre executare, prin încheierea nr.9-413/09 din 04.05.2009 fiind intentată procedura de executare.

La fel, se reține că de la intentarea procedurii de executare, debitorul ***** a achitat doar suma de 3000 lei la data de 10.03.2015. De asemenea, se remarcă faptul că executorul judecătoresc a aplicat măsuri de asigurare a executării, însă acestea nu au dat rezultate, în condițiile în care debitorul nu dispune de imobile și

bunuri mobile, supuse înregistrării de stat, precum și nu figurează în calitate de fondator al societăților comerciale.

Potrivit informației din baza de date ACCES s-a stabilit că debitorul foarte des părăsește hotarele țării, plecând la muncă peste hotare și nebinevoind să execute obligațiile pecuniare ce le are, deși suma datorată este extrem de mică raportat la termenul de 12 ani de când a fost emisă hotărârea de judecată.

Consideră executorul judecătoresc că în privința debitorului urmează a fi aplicată interdicția de a părăsi țara, înaintând în acest sens demersul din 06 octombrie 2022, prin care a solicitat aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi hotarele țării pe un termen de 6 luni.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă 03 februarie 2023, s-a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului *****.

Dispunând respingerea demersului, în motivarea soluției prima instanță a menționat că executorul judecătoresc nu a demonstrat că, a întreprins toate măsurile necesare, nefiind prezentate înscrisuri care ar confirma efectuarea tuturor măsurilor prevăzute de lege pentru asigurarea executării documentului executoriu.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău apreciază concluziile primei instanțe ca fiind neîntemeiată și rezultate din neexaminarea mult aspectuală a circumstanțelor speței.

Este de menționat faptul că la caz, executorul judecătoresc a demonstrat eficiența, rezonabilitatea și necesitatea aplicării în privința debitorului ***** a interdicției de a părăsi teritoriul țării – în calitate de măsură ce ar asigura executarea documentului executoriu deținut în procedură de executare.

Mai mult decât atât, instanța de recurs menționează că interdicția de a părăsi țara rezidă în prohibiția impusă debitorului în cadrul procedurii de executare silită de a nu ieși din stat. Interdicția de a părăsi țara este o ultimă măsură, stabilită de lege, aplicată de către instanța de judecată în condițiile și conform procedurii legale, având ca efect limitarea în libera circulație în afara țării în scopul impunerii debitorului de a-și executa obligațiile față de creditor stabilite printr-un document executoriu.

Aplicarea acestei măsuri poate fi dispusă numai în privința debitorului din procedura de executare silită, adică acelei persoane care i se incumbă printr-un document executoriu să îndeplinească o obligație.

Colegiul civil subliniază că refuzul de a elibera pașaportul sau documentul de călătorie sau de a prelungi termenul de valabilitate a acestuia, interdicția de a părăsi țara, fiind măsuri legale de asigurare a executării efective a hotărârii judecătorești, nu reprezintă o ingerință nejustificată în dreptul la libera circulație, garantat de art.27 din Constituție şi normele actelor internaționale.

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 7/05.04.2011, privind controlul constituționalității art. 8 lit. g), art. 11 alin.(4) din Legea nr. 269-XIII/09.11.1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, cu modificările și completările ulterioare, art. 64 din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443-XV din 24 decembrie 2004 în redacția Legii nr. 143 din 02.07.2010 pentru modificarea și completarea Codului de executare, stipulările privind interdicția de a părăsi țara, au fost recunoscute constituționale și conforme cu art. 27 și 54 din Constituția R. Moldova, aceasta având scopul de a proteja drepturile altor persoane și de a asigura executarea documentului executoriu.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în contextul unor litigii având ca subiect ingerința în dreptul de a părăsi țara, măsura de restricționare a trecerii frontierei de stat a unei persoane debitoare ar putea fi dispusă în cazul în care este necesară protejarea drepturilor altor persoane, şi anume protejarea drepturilor şi intereselor legitime ale creditorilor ce dispun de un titlu executoriu.

În speța Reiner contra Bulgariei (nr.46343/99 din 23 mai 2006) Curtea Europeană a estimat că "...din principiul proporționalității reiese că restricția privind dreptul de a părăsi țara sa din cauza unei datorii neachitate nu poate fi justificată decât în măsura în care urmărește un scop, perceperea datoriei, iar faptul că debitorul părăsește țara ar putea compromite șansele de a percepe suma în cauză".

Conform constatărilor Curții Europene, măsura restrictivă trebuie să fie prevăzută expres de lege, să aibă la origine un temei legal și să fie aplicată doar după expirarea termenului de executare benevolă a titlului executoriu și după întreprinderea unor eforturi rezonabile pentru a percepe datoria prin alte mijloace, astfel, încât restricția să fie o ultimă soluție de natură a influența conduita și responsabilitatea debitorilor pentru executarea titlurilor executorii.

Astfel, dreptul la libera circulație este protejat, de asemenea, de art. 2 din Protocolul nr.4 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, art.12 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art.13 alin.(2) din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Colegiul reține că prin cererea sa din 03.03.2021 creditorul a solicitat aplicarea în privința debitorului a interdicției de părăsire a hotarelor țării(f.d.94).

În același timp instanța de recurs menționează că luând în considerație urmările și efectul pe care îl poate avea aplicarea restricției asupra drepturilor intimatului, colegiul conchide că instanța de fond neîntemeiat a respins aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului *****, pe motiv că executorul judecătoresc nu a întreprins toate măsurile posibile pentru executarea documentului executoriu.

Avînd în vedere că de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un şir de acțiuni în vederea executării documentului executoriu, iar pe toată perioada procedurii de executare debitorul intenţionat a tergiversat executarea hotărârii de judecată, Colegiul consideră necesar de a aplica față de debitorul ***** Tamazi, născută la *****, c.p. ***** interdicția de a părăsi țara pe un termen de 6 (șase) luni.

Din considerentele menționate și ținând cont de faptul că argumentele formulate în recurs s-au dovedit a fi fondate, deoarece încheierea primei instanțe este neîntemeiată, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 03 februarie 2023, soluționând prin decizie problema respectivă.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu art. 426-427 CPC, Colegiul civil,

D e c i d e:

Se admite recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 03 februarie 2023, emisă în cauza civilă nr.25-4308/2022, soluționînd prin decizie problema respectivă, după cum urmează:

Se admite demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de a părăsi țara față de debitorul *****.

Se aplică față de debitorul ***** Tamazi, născută la *****, c.p. ***** interdicția de a părăsi țara pe un termen de 6 (șase) luni.

Executarea deciziei de poruncit Inspectoratului General al Poliției de Frontieră.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecătorul Nelea Budăi

Judecători: Ion Țurcan

Iurie Cotruţă